

Sygn. akt I UK 153/15

POSTANOWIENIE

Dnia 9 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania K. O.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 9 marca 2016 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 13 listopada 2014 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z 13 listopada 2014 r. oddalił apelację skarżącego K. O. od wyroku Sądu Okręgowego w P. z 15 listopada 2013 r., oddalającego jego odwołanie od decyzji pozwanego z 18 lipca 2013 r., odmawiającej mu prawa do wcześniejszej emerytury na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS wobec nieudowodnienia 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Sporny był okres pracy w szczególnych warunkach od 2 lipca 1976 r. do 31 grudnia 1986 r. w Usługowej Spółdzielni Pracy w C. na stanowisku hydraulika. Sąd Okręgowy ustalił, że odwołujący wykonywał wszelkie prace hydrauliczne, wodociągowe i kanalizacyjne. Prace spawalnicze przy montażu wykonywał współpracownik J. S.. Wykonywali instalacje i podłączali je do sieci. Odwołujący nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy robót wodnokanalizacyjnych w głębokich wykopach. Sąd nie

wykluczył, że odwołujący w razie potrzeby spawał, nie posiadając do tego stosownych uprawnień. Nie wykonywał tych czynności stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Sąd Okręgowy rozstrzygnął, że odwołujący nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach. Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu oddalenia apelacji stwierdził, że ustalenia faktyczne są prawidłowe. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy, określona w załączniku do rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. Skarżący był zatrudniony na stanowisku hydraulika. Tytuł mistrza w zawodzie monter instalacji wodnokanalizacyjnej i gazu nie dowodzi wykonywania stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach na stanowiskach wymienionych w załączniku do rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. Tylko roboty wodnokanalizacyjne wykonywane w głębokich wykopach mają cechy szczególnych warunków zatrudnienia. Skarżący pracował w brygadzie remontowo-budowlanej, która wykonywała wszelkie prace hydrauliczne, wodociągowe i kanalizacyjne. Tylko niektóre z prac wodnokanalizacyjnych skarżący wykonywał w głębokich wykopach. Najwyżej około połowy czasu wnioskodawca mógł wykonywać roboty wodnokanalizacyjne w głębokich wykopach. Wnioskodawca nie wykazał, że pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako spawacz.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na podstawę przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Oczywista zasadność skargi ma wynikać z naruszenia przepisów prawa materialnego – art. 184 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz § 1 ust. 1 i § 2 ust. 1 rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. w związku z pkt. 1 działu V oraz pkt. 12 działu XIV wykazu A stanowiącego załącznik do tego rozporządzenia – gdyż Sąd nie zakwalifikował prac wykonywanych przez skarżącego w okresie zatrudnienia w Usługowej Spółdzielni Pracy w Ciechanowie, jako prac w szczególnych warunkach wykonywanych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Z ustaleń wynika, że skarżący wykonywał roboty wodnokanalizacyjne w głębokich wykopach oraz prace związane z montażem instalacji centralnego ogrzewania w budynkach. Montaż instalacji centralnego (ogrzewania) polega w znakomitej części na wykonywaniu czynności spawalniczych. Sąd nie wziął pod uwagę również prac w przebiegu spawania. Skarżący w spornym okresie wykonywał dwa rodzaje prac w

szczególnych warunkach, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy – z działu V pkt 1 i z działu XIV pkt 12, wykaz A (załącznik) do rozporządzenia z 7 lutego 1983 r.

Pozwany wniósł o nieprzyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przedsądu i dlatego nie został uwzględniony. Poprzestaje na przepisach prawa materialnego, gdy w pierwszej kolejności znaczenie miały ustalenia faktyczne na których oparto zaskarżony wyrok (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). W sprawie „praca w szczególnych warunkach” to określony (wymagany) stan faktyczny. Nie każda praca w gorszych warunkach, to praca w szczególnych warunkach. Znaczenie mają tylko określone rodzaje prac, wskazane w przepisach rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Innymi słowy nie może być kwalifikowane jako zatrudnienie (praca) w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszej emerytury (art. 184 w związku z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach), to co w warstwie faktycznej (dowodowej) nie stanowi pracy w szczególnych warunkach. Skoro we wniosku o przyjęcie skargi (a nawet w podstawie kasacyjnej) skarżący nie zarzuca naruszenia prawa procesowego (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.), to w ocenie zarzutów materialnych wiążą ustalenia faktyczne, na których oparto zaskarżony wyrok (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Reguła ta obowiązuje także w ocenie podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zwłaszcza, że wówczas znaczenie ma aż oczywiste naruszenie prawa. Wobec zarzutów wniosku chodzi więc tylko o ocenę czy naruszono prawo materialne przez niewłaściwe zastosowanie (odpowiednio art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.). Skarżący nie zarzuca błędnej wykładni prawa materialnego. Trudno też o błędną wykładnię, jako że powołane przepisy są gramatycznie (literalnie) jasne. Pracą w szczególnych warunkach są: *roboty wodnokanalizacyjne oraz budowa rurociągów w głębokich wykopach* (dział V pkt 1); *prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym* (dział XIV pkt 2). Niezasadnie skarżący zarzuca we wniosku, że niewłaściwe zastosowano prawo

materialne do ustalonego stanu faktycznego. Sąd nie ustalił, iżby skarżący wykonywał stale i w pełnym wymiarze prace w szczególnych warunkach. Należy dostrzec, że nie każde prace hydrauliczne lub wodnokanalizacyjne mogą być kwalifikowane jako praca w szczególnych warunkach. Znaczenie mają tylko prace wodnokanalizacyjne oraz budowa rurociągów w głębokich wykopach. Tak samo nie każda praca spawacza jest pracą w szczególnych warunkach. Znaczenie ma taka praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze. Wykładnia tych pojęć i rozumienie prac tego rodzaju ma już swoje orzecznictwo, które Sąd zasadnie powołał w tej sprawie (choćby sprawy SN o sygn. II UK 103/11 i II UK 269/08). Orzecznictwo zajmowało się również kwestią „prac w przebiegu procesu spawania” (por. choćby wyroki Sądu Najwyższego z 29 stycznia 2008 r., I UK 192/07, OSNP 2009 nr 5-9, poz. 79; z 8 czerwca 2011 r., I UK 393/10, LEX nr 950426; z 15 grudnia 2011 r., II UK 106/11, LEX nr 1130389; z 27 stycznia 2012 r., II UK 103/11, LEX nr 1130388). Uwzględnia się (odpowiednio) tę część pracy spawacza, jednak wpierw wymaga się jako zasadniczego zatrudnienia w charakterze spawacza, a tego nie ustalono w przypadku skarżącego. Reasumując, skarżący nie podważył ustaleń faktycznych o braku pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (§ 2 ust. 1 rozporządzenia z 7 lutego 1983 r.). Niezasadnie zarzucił, że naruszono prawo materialne przez niewłaściwe zastosowanie. Nie ma zatem podstaw do stwierdzenia, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Z tych przyczyn orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).